דילור אי אספ׳יראנסה: איל קאמינו דיל אבֵילות אי לה בּושקה דיל ה׳

哀痛與盼望：居喪之路與尋求上主

- Frank Leo 劉宗唐 משה הלוי *Φραγκίσκος Μωυσῆς Λευιτάκης*
משה לוין (לעווין)

א. לה גראנדיזה דיל דולור

一、痛苦之深

מי מאדרי סי פ׳ואי דיסטי מונדו איל 8 די אגוסטו, 2025. נו אי פּאלאבּראס קי פואידין דיסקריבּיר לה אונדורה דיל דולור קי סינטו. לה אמאבּה קון טודו מי קוראסון, קון טודה מי אלמה. איליייה אירה מי מאדרי — לה קי מי דייו לה בּידה, לה קי מי קרייו קון אמור, לה קי מי אינסינייו לו קי איס סיר אומאנו. אגורה, סין איליייה, אי און בּאזייו אין מי סיר קי נינגונה קוזה פואידי אינצ׳יר.

我的母親於2025年8月8日離開了這個世界。沒有任何言語能描述我所感受的痛苦之深。我以全心全靈愛著她。她是我的母親——賜予我生命的人，以愛養育我的人，教導我何為人的人。如今，沒有了她，我的存在中有一個空洞，無物能填補。

קומו אנסינייה איל תהלים (קמ״ז:ג):

正如《詩篇》（147:3）所教導的：

הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם

Harofé lishuréi lev u-mechabbésh le-atzevotám

"El que sana a los quebrados de corazón y venda sus heridas" / 「祂醫治心碎的人，裹好他們的傷處。」

מי קוראסון איסטה קיבראדו. סוי אונו די לוס «שְׁבוּרֵי לֵב» — לוס קיבראדוס די קוראסון. אי סולו ה׳ פואידי סאנארמי.

我的心已破碎。我是「שְׁבוּרֵי לֵב」（心碎之人）中的一員。唯有上主能醫治我。

ב. לוס קי דימינואין מי דולור

二、輕視我痛苦的人

לה ג׳ינטי מי דיזי: «איל טיימפּו טי סאנארה», «יה סי פּאסארה». אסטאס פּאלאבֿראס נו מי קונסואילאן — מי אינסולטאן. ¿קומו סי אטריבֿין אה מידיר מי דולור קון איל טיימפּו? ¿קומו פואידין סאבֿיר אילייוס קואנדו «סי פּאסארה» אסטה אוסקורידאד? מי מאדרי נו איס אונה פֿייבֿרי קי סי בֿאשה. אילייה פ׳ואי מי מונדו.

人們對我說：「時間會治癒一切」，「這會過去的」。這些話語並不安慰我——它們侮辱我。他們怎敢用時間來衡量我的痛苦？他們怎能知道這黑暗何時會「過去」？我的母親不是一場會退去的熱病。她是我的世界。

לה מישנה (פּרקי אבות ד:יח) נוס אינסינייה:

《密西拿》（皮爾凱·阿伏特 4:18）教導我們：

אַל תְּנַחֲמֵהוּ בְּשָׁעָה שֶׁמֵּתוֹ מֻטָּל לְפָנָיו

Al tenachaméhu be-sha'á she-metó mutál lefanáv

"No lo consoles mientras su muerto yace delante de él" / 「不要在死者尚且躺在他面前時安慰他。」

איסטו סיגניפֿיקה קי אי און טיימפּו אין איל קואל לה פּירדידה איס טאן פ׳ריסקה, טאן קרודה, קי נינגונה פּאלאבֿרה אומאנה פּואידי פּינטראר. לוס קי מי דיזין «יה סי פּאסארה» נו אינטיינדין אסטה ואירדאד סאגראדה: קי אי טיימפּוס אין לוס קואליס איל דולור דימאנדה סילינסייו אי פּריזינסייה, נו פֿראזיס בֿאנאס.

這意味著有一個時刻，失去是如此新鮮、如此殘酷，以至於沒有任何人類的言語能夠穿透。那些對我說「這會過去的」的人，不明白這個神聖的真理：有些時刻，痛苦要求的是沉默與陪伴，而非空洞的語句。

ג. איל פּאריינטי קי מי אבאנדונו

三、拋棄我的親人

אין מי דיזיספּיראסייון, מי טורני אה און פּאריינטי סירקאנו — אונו קי מי אבֿייה דיצ׳ו «אפּוייאטי אין מי». פּירו קואנדו טראטי דיל דיזירלי קי אסטאבֿה אין דולור, קי טינייה מוצ׳ה פּרישיון אימוסייונאל, איל מי קורטו לה פּאלאבֿרה. נונקה מי דישו טירמינאר. סי אינפ׳אדו, סי אינוג׳ו, אי מי גריטו דיזיינדומי קי סו פּרישיון אירה מאס גראנדי קי לה מייה.

在我的絕望中，我轉向一位至親——一位曾對我說「倚靠我」的人。但當我試圖告訴他我正在痛苦中，承受著巨大的情緒壓力時，他打斷了我的話。他從不讓我說完。他惱怒了，發火了，對我吼叫說他的壓力比我的更大。

¿קומו? ¿קומו פּואידי סו דולור סיר מאס גראנדי קי איל מייו? יו פּירדי אה מי מאדרי. לה מוג׳יר קי מי דייו לה בֿידה יה נו איסטה. אי איל, אין לוגאר די סוסטינירמי, מי גריטו.

怎能如此？他的痛苦怎能比我的更大？我失去了我的母親。賜予我生命的女人已不在了。而他，非但沒有支撐我，反而對我吼叫。

איל תלמוד (ברכות ה׳ ע״ב) נוס קואינטה לה איסטורייה דיל רבי יוחנן קי בֿיזיטו אל רבי חייא בר אבא קי אסטאבֿה אינפ׳ירמו. ליל דימאנדו:

《塔木德》（《貝拉霍特》5b）記載拉比約哈南探望生病的拉比希亞·巴爾·阿巴的故事。他問道：

חֲבִיבִין עָלֶיךָ יִסּוּרִין?

Chavivín alékha yissurín?

"¿Te son queridos tus sufrimientos?" /「你的苦難對你珍貴嗎？」

אי רבי חייא ריספונדייו:

而拉比希亞回答：

לֹא הֵן וְלֹא שְׂכָרָן

Lo hen ve-ló sejarán

"Ni ellos ni su recompensa" /「它們不珍貴，它們的回報也不珍貴。」

אינטונסיס רבי יוחנן ליל דישו: «דאמי ידך» — «דאמי אה מי טו מאנו» — אי לו איליבֿאנטו. נו ליל דישו «מי דולור איס מאס גראנדי». נו ליל גריטו. ליל דייו סו מאנו. אסטו איס לו קי סיגניפֿיקה סיר און באירדאדירו קונסואילאדור: דאר לה מאנו, נו לה בֿוס.

於是拉比約哈南對他說：「הַב לִי יָדָךְ」（*hav li yadékha*）——「把你的手給我」——然後將他扶起。他沒有說「我的痛苦更大」。他沒有吼叫。他伸出了他的手。這才是真正安慰者的意義：給予的是手，而非怒聲。

ד. אין טודה דיזיספּיראנסה, מי טורנו אל ה׳

四、在一切絕望中，我轉向上主

קואנדו לוס סיריס אומאנוס מי פֿאליירון — קואנדו לאס פּאלאבֿראס בֿאנאס מי איריירון אי קואנדו איל פּאריינטי קי מי פּרומיטייו אפּוייו מי אבּאנדונו — מי קידי סולו קון ה׳. אי אין אסטה סולידאד, דיסקובֿרי קי ה׳ נונקה מי אבּאנדונו.

當人類使我失望——當空洞的言語刺傷了我，當承諾支持我的親人拋棄了我——我只剩下與上主獨處。而在這孤獨中，我發現上主從未離棄我。

איל נביא ישעיהו (סו:יג) דיזי אין נומברי דיל ה׳:

先知以賽亞（66:13）以上主之名說：

כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ תְּנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם וּבִירוּשָׁלַםִ תְּנֻחָמוּ

Ke-ísh ashér imó tenachaménnu ken anokhí anachémkhem u-virushaláyim tenuchám

"Como uno a quien su madre consuela, así Yo os consolaré, y en Yerushalaim seréis consolados" /「如同人被母親安慰，我也要照樣安慰你們；你們必在耶路撒冷得安慰。」

קי מאראבֿייוזה איס אסטה פֿרומיסה! יו פֿירדי אה לה מאדרי קי מי קונסולאבֿה אין איסטי מונדו. פֿירו ה׳ן מי דיזי: «יו סיריי טו קונסואילו אגורה — קון איל מיזמו אמור קי טו מאדרי טי טינייה». ה׳ נו מי דיזי «יה סי פֿאסארה». ה׳ מי דיזי: «יו טי קונסולאריי קומו אונה מאדרי קונסואילה».

這是何等奇妙的應許！我失去了在這世上安慰我的母親。但上主對我說：「我現在要成為你的安慰——帶著你母親對你那同樣的愛。」上主沒有對我說「這會過去的」。上主對我說：「我要像母親安慰孩子一樣安慰你。」

ה. ה׳ איס סירקה אל קיבראדו די קוראסון

五、上主親近心碎的人

איל תהלים (ל״ד:י״ט) דיקלארה:

《詩篇》（34:19）宣告：

קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ

Karóv Adonái le-nishberéi lev ve-ét dakéi rúach yoshía

"Cercano está el Señor a los quebrados de corazón, y salva a los contritos de espíritu" / 「上主親近心碎的人，拯救靈性痛悔的人。」

«קָרוֹב» לה פאלאבּרה (karóv) — «קָרְבָּן» קי ראאיז לה מיזמה איס — «סירקא» (korbán), איל סאקריפ̄יסייו קי אסירקה אל אומברי אה ה׳. קואנדו מי קוראסון איסטה קיבראדו, נו טינגו קי סוביר סיילוס פארה אלקאנסאר אל ה׳. איל ה׳ דישינדי אה מי. סי אסירקה אה מי. «קָרוֹב» — טאן סירקה קי פ̄ואידו סינטיר סו פריזינסייה.

「קָרוֹב」(karóv)——「親近」——這個詞與「קָרְבָּן」(korbán，獻祭)同根，獻祭使人親近上主。當我的心碎裂時，我不需要攀登天際才能觸及上主。上主降臨到我這裡。祂親近我。「קָרוֹב」——如此親近，我能感受到祂的同在。

ו. לה אינסינייאנסה דיל תלמוד: ה׳ קונסואילה אה לוס אבֿילוס

六、《塔木德》的教導：上主安慰哀悼者

איל תלמוד (סוטה י״ד ע״א) אינסינייה:

《塔木德》(《索塔》14a)教導：

מַה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִחֵם אֲבֵלִים, דִּכְתִיב: וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יִצְחָק בְּנוֹ — אַף אַתָּה נַחֵם אֲבֵלִים

Mah ha-Kadósh Barúkh Hu nichém avelím, dikhtív: va-yehí acharéi mot Avrahám va-yevarékh Elohím et Yitzchák benó — af atá nachém avelím

"Así como el Santo, Bendito sea, consoló a los enlutados — como está escrito: 'Después de la muerte de Avraham, Dio bendijo a su hijo Yitzjak' — así tú también consolarás a los enlutados" / 「正如至聖者——願祂受稱頌——安慰哀悼者，如經上所記：『亞伯拉罕死後，上主賜福給他的兒子以撒』——你也當安慰哀悼者。」

ה׳ מיזמו, דיספּואיס קי מורייו אברהם, נו ליל דישו אה יצחק «יה סי פּאסארה». לו בּינדישו. ליל דייו פ׳ואירסה פּארה קונטינואר. אסטו איס איל מודילו דיבֿינו — נו פֿראזיס בַֿאנאס, סינו בּינדיסייון אי פּריזינסייה.

上主自己，在亞伯拉罕去世後，沒有對以撒說「這會過去的」。祂賜福給他。給他力量繼續前行。這就是神聖的典範——不是空洞的語句，而是祝福與同在。

ז. לה לוז דיל זוהר: לה נשמה נו מואירי

七、《光輝之書》的光芒：靈魂不死

איל ספר הזוהר (פרשת ויחי) אינסינייה קי לה נשמה (אלמה) דיל קי מורייו נו דיסאפּאריסי, סינו קי סובּי אה און לוגאר די לוז. איל זוהר דיזי:

《光輝之書》(《佐哈爾》，瓦耶希篇）教導，亡者的靈魂（neshamá）並未消逝，而是上升至光明之處。《佐哈爾》說：

נִשְׁמָתָא קַדִּישָׁא כַּד נָפְקָא מֵהַאי עָלְמָא, סָלְקָא לְעֵילָּא וְאִתְעַטְּרָא בְּנַהֲרָא עִלָּאָה

Nishmatá kaddishá kad nafká me-hái almá, salkéa le-éla ve-it'atréa be-nahará ilaá

"El alma santa, cuando sale de este mundo, sube a lo alto y se corona con la luz suprema" / 「神聖的靈魂，當它離開這個世界時，上升至高處，以至高之光為冠冕。」

מי מאדרי — סו נשמה קידושה — נו דיסאפּאריסייו. אילייה סובּייו. אילייה איסטה קורונאדה די לוז. אי סיגון לה קבלה, לאס סינקו ניבֿיליס דיל אלמה — נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה — טודאס טורנאן אה סו פֿואינטי דיבֿינה. לה «יחידה» — לה פּארטי מאס אלטה דיל אלמה — סי ריאוני קון איל אֵין סוֹף, קון לה לוז אינפֿיניטה דיל ה׳.

我的母親——她神聖的靈魂——並未消逝。她上升了。她以光為冠冕。根據卡巴拉的教導，靈魂的五個層次——Néfesh（生命力）、Rúach（靈）、Neshamá（聖魂）、Chayá（活力）、

Yechidá（獨一）——全都回歸其神聖源頭。「Yechidá」——靈魂最高的部分——與「אֵין סוֹף」（Ein Sof，無限者）合一，與上主的無限之光合一。

ח. קונטרה לוס פינסאמיינטוס דיל סואיסידייו

八、對抗自殺的念頭

אין מי אוסקורידאד, אי טינידו פינסאמיינטוס טיריבֿליס — פינסאמיינטוס די קיריר טירמינאר קון מי בֿידה, פארה איסקאפאר דיל דולור, פארה ריאונירמי קון מי מאדרי. פירו לה תורה אי לוס חכמים מי אינסינייאן קי לה בֿידה איס סאגראדה, אי קי אין מידייו דיל דולור מאס גראנדי, ה׳ מי סוסטייני.

在我的黑暗中，我曾有可怕的念頭——想要結束自己生命的念頭，為了逃離痛苦，為了與母親團聚。但《托拉》和先哲們教導我，生命是神聖的，在最深的痛苦中，上主支撐著我。

דיזי (אבות ד:כב) לה מישנה:

《密西拿》（阿伏特 4:22）說：

וְאַל יַבְטִיחֲךָ יִצְרְךָ שֶׁהַשְּׁאוֹל בֵּית מָנוֹס לָךְ, שֶׁעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹצָר, וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹלָד, וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה חַי

Ve-ál yavtichakhá yitzrékhá she-ha-sheól bet manós lakh, she-ál korchakhá atá notzár, ve-ál korchakhá atá nolád, ve-ál korchakhá atá chái

"Y que no te convenza tu instinto que el Sheol es refugio para ti, porque contra tu voluntad fuiste formado, contra tu voluntad naciste, y contra tu voluntad vives" / 「不要讓你的衝動說服你，陰間是你的避難所，因為你是違背你的意願而被塑造的，違背你的意願而出生的，違背你的意願而活著的。」

לה מואירטי נו איס ריפֿוג׳ייו. איל שאול נו איס לה ריספּואיסטה. מי בֿידה פֿ׳ואי דאדה פּור ה׳, אי סולו ה׳ פּואידי טומארלה. מי יֵצֶר הָרָע (yétzer hará, אינסטינטו מאלו) מי דיזי קי לה מואירטי איס לה סאלידה. פּירו לוס חכמים מי אינסינייאן קי איסטו איס אונה מינטירה.

死亡不是避難所。陰間不是答案。我的生命由上主所賜，唯有上主能收回。我的「יֵצֶר הָרָע」(yétzer hará，惡的衝動)告訴我死亡是出路。但先哲們教導我，這是謊言。

איל תרגום (תרגום יונתן) סובּרי דברים (ל:יט) טראדוזי:

《塔古姆》(約拿單的塔古姆)對《申命記》(30:19)的翻譯：

שַׂהֲדִית עֲלֵיכוֹן יוֹמָא דֵין יַת שְׁמַיָּא וְיַת אַרְעָא, חַיֵּי וּמוֹתָא יָהֲבִית קֳדָמֵיכוֹן, בִּרְכָן וּלְוָטִין, וּתְרַעֵי בְּחַיֵּי

Sahédit aléikhon yomá den yat shemayyá ve-yat ar'á, chayyéi u-motá yahavít kodaméikhon, birkhán u-levatín, u-tera'éi be-chayyéi

"Doy testimonio hoy ante vosotros con el cielo y la tierra: la vida y la muerte he puesto ante vosotros, bendiciones y maldiciones — ¡y escoged la vida!" / 「今日我以天地為證，在你們面前擺設了生與死、祝福與咒詛——你們要選擇生命！」

ה׳ מי דימאנדה: «אסקוג׳י לה בֿידה». אין מידייו דיל דולור, אין מידייו דיל אוסקורידאד, אסקוג׳ו לה בֿידה. נו פֿורקי איל דולור סי פֿ׳ואי — סינו פֿורקי ה׳ מי לו קומאנדה, אי פֿורקי מי מאדרי קירירייה קי יו בֿיבֿה.

上主要求我：「選擇生命。」在痛苦之中，在黑暗之中，我選擇生命。不是因為痛苦消失了——而是因為上主如此命令我，因為我的母親會希望我活下去。

ט. לה לוז אין לה אוסקורידאד — אינסינייאנסה דיל זוהר

九、黑暗中的光——《佐哈爾》的教導

איל ספר הזוהר (פרשת תרומה) אינסינייה:

《光輝之書》(特魯瑪篇)教導:

בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ אִשְׁתְּכַח בְּעָקוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָאִים עִמֵּיהּ

Be-sha'atá de-var nash ishtekách be-áku, Kudshá Beríkh Hu kaím iméh

"En la hora en que una persona se encuentra en angustia, el Santo, Bendito sea, se mantiene con él" / 「當一個人處於苦難之中時,至聖者——願祂受稱頌——與他同在。」

אי איל זוהר קונטינואה אינסינייאנדו קי קואנדו אונה פירסונה ייורה, סוס לאגרימאס אבֿרין לאס פואירטאס דיל סיילו. איל זוהר דיזי:

《佐哈爾》繼續教導,當一個人哭泣時,他的眼淚打開了天堂的門。《佐哈爾》說:

דִּמְעָתָא דְּעַיְינִין תַּבְרָא כַּמָּה תַּרְעִין וּכְמָה מִגְדָּלִין דְּלָא אִתְפְּתָחוּ

Dim'atá de-ainín tavrá kammá tar'ín u-khmáh migdalín de-la itpetáchu

"Las lágrimas de los ojos rompen muchas puertas y muchas torres que no se habían abierto" / 「眼中的淚水打破了許多未曾打開的門和許多塔樓。」

מיס לאגרימאס פור מי מאדרי נו סון אין בֿאנו. קאדה לאגרימה אבֿרי אונה פואירטה אין איל סיילו. קאדה לאגרימה סובֿי קומו אונה תפילה (oración). ה׳ קואינטה מיס לאגרימאס (תהלים נ״ו:ט) — «שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ» (*simá dim'atí be-nodékha*) — «פון מי לאגרימה אין טו אודרי».

我為母親流的眼淚並非徒然。每一滴淚水打開天堂的一扇門。每一滴淚水如同一篇禱告上升。上主計數我的眼淚(詩篇56:9)——「שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ」(*simá dim'atí be-nodékha*)——「將我的眼淚收在你的皮袋裡」。

י. קונקלוזייון: מי מאדרי בֿיבֿי אין לה לוז דיל ה׳

十、結語:我的母親活在上主的光中

יו סוי און רבי קי פירדייו אה סוס דוס פאדריס. מי קוראסון איסטה קיבראדו. פירו נו אסטוי סולו. ה׳ איסטה קון מי — «קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי לֵב». מי מאדרי, סו נשמה קידושה, נו דיסאפאריסייו — איללייה סובֿייו אה לה לוז עליונה. אי יו, אקי אין איסטי מונדו, אסקוג׳ו לה בֿידה — בֿידה קון דולור, פירו בֿידה קון ה׳.

我是一位失去了雙親的拉比。我的心碎了。但我並不孤單。上主與我同在——「קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי לֵב」（上主親近心碎的人）。我的母親，她神聖的靈魂，並未消逝——她上升至至高之光。而我，在這個世界，選擇生命——帶著痛苦的生命，但是與上主同在的生命。

אה לוס קי סופרין קומו יו: נו דישיש קי לאס פֿראזיס בֿאנאס דיל מונדו וס אוסקוריזקאן. נו דישיש קי לוס קי וס אבֿאנדונאן וס קונבֿינסאן קי אסטאש סולוס. ה׳ איסטה קון בֿוס. אי בֿואיסטרה מאדרי — סו אלמה — איסטה אין לה לוז אטירנה.

致所有如我一般受苦的人：不要讓這世上空洞的語句使你們昏暗。不要讓那些拋棄你們的人說服你們是孤單的。上主與你們同在。而你們的母親——她的靈魂——在永恆之光中。

אֵל מָלֵא רַחֲמִים, שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים, הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה עַל כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה

El malé rachamím, shokhén ba-meromím, hamtzé menuchá nekhoná al kanféi ha-Shekhiná

"Dio lleno de misericordia, que habita en las alturas, halla el descanso verdadero bajo las alas de la Shekhiná" / 「滿有憐憫的上主，居住在高處者，在聖靈之翼下賜予真正的安息。」

מאמה, טי אמו פארה סיימפרי. טו נשמה טייני עללייה.

媽媽，我永遠愛妳。願妳的靈魂上升。

נכתב בעזרת ה׳ יתברך

奉至聖者——願祂受稱頌——之名而書